

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 30 APRIL
1999 BETREFFENDE DE TEWERKSTELLING VAN BUITENLANDSE
WERKNEMERS, DE WET VAN 20 JULI 2001 TOT BEVORDERING VAN
BUURTDIENSTEN EN -BANEN, HET DECREET HOUDENDE
SOCIAALRECHTELIJK TOEZICHT VAN 30 APRIL 2004, HET DECREET VAN
7 MEI 2004 TOT OPRICHTING VAN HET PUBLIEKRECHTELIJK
VORMGEGEVEN EXTERN VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP "VLAAMSE
DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING" EN HET
DECREET VAN 10 JUNI 2016 TOT REGELING VAN BEPAALDE ASPECTEN
VAN ALTERNERENDE OPLEIDINGEN**

Dit decreet omvat een aantal wijzigingsbepalingen betreffende het beleidsdomein werk, economie, wetenschap, innovatie, landbouw en sociale economie op het vlak van het sociaalrechtelijk toezicht

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet in een aantal wijzigingsbepalingen voor wat betreft het beleidsdomein werk, economie, wetenschap, innovatie, landbouw en sociale economie, met betrekking tot de volgende regelingen:

- 1° de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers: de uitbreiding van de delegatie aan de Vlaamse Regering om de risicosectoren en bijkomende voorwaarden te bepalen voor het toepassingsgebied van ketenaansprakelijkheid
- 2° de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen: de aanpassing van een sanctiebepaling ingevolge de digitalisering van de dienstencheques;
- 3° het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004: verruiming van het toepassingsgebied;
- 4° het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding";
- 5° het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

B. Inhoud

- 1. Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

Het decreet van 27 juni 2025 tot wijziging van artikel 12/3 en 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en

artikel 13/6 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, beperkte het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht in kader van ketenaansprakelijkheid tot de risicosectoren. Hierbij werd bepaald dat de Vlaamse Regering deze risicosectoren kan bepalen na het advies van de SERV.

Bij de opmaak van het Besluit van de Vlaamse Regering, waarin deze risicosectoren werden vastgelegd, bleek dat de voormelde delegatie niet ruim genoeg is. Het was namelijk de bedoeling om ook grensbedragen vast te leggen, zodat de zorgvuldigheidsplicht niet van toepassing is op kleinere werken. Hiertoe is het noodzakelijk dat de delegatie wordt uitgebreid, zodat de Vlaamse Regering naast de risicosectoren ook bijkomende voorwaarden kan bepalen. Daarnaast is het correcter om te spreken over risicosectoren- en activiteiten. Dit wordt nu rechtgezet in het voorliggend ontwerp van decreet.

2. Wijzigingen van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen

Met ingang van 1 juni 2026 werd de digitalisering van het dienstenchequestelsel ingevoerd. Dit impliceert onder meer dat de papieren dienstencheque verdwijnt. Naar aanleiding daarvan werd het betreffende verbod voor de onderneming om de werknemer te vertegenwoordigen bij het ondertekenen van de papieren dienstencheque geschrapt in artikel 6bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. Evenwel werd die wijziging in het overeenstemmende decretale sanctieartikel nog niet doorgevoerd.

Deze technische aanpassing gebeurt nu met voorliggende wijziging in artikel 10quinquies, 10°, van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen.

3. Wijzigingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

De voorliggende wijzigingen aan het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 beogen de toezichtsbevoegdheid van de Vlaamse Sociale Inspectie te regelen inzake:

- a) de toepassing van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+). Sinds geruime tijd voert de Vlaamse Sociale Inspectie in opdracht van de Vlaamse Auditautoriteit audits uit op concrete acties die gefinancierd worden met middelen van het ESF. Met de voorliggende wijziging worden de Europese verordeningen die de opvolger hiervan, het ESF+, regelen, toegevoegd aan de regelingen waarvoor de Vlaamse Sociale Inspectie bevoegd is;
- b) de toepassing van het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF). Vanaf 2026 zal de Vlaamse Sociale Inspectie, eveneens in opdracht van de Vlaamse Auditautoriteit, audits uitvoeren op concrete acties die gefinancierd worden met middelen van dit fonds. Hiervoor wordt de Europese verordening die het AMIF regelt, toegevoegd aan de regelingen waarvoor de Vlaamse Sociale Inspectie bevoegd is.

Daarnaast vinden er 2 technische rechtzettingen van inbreukbepalingen inzake de reglementering dienstencheques plaats.

De opgenomen wijzigingen zijn louter technisch van aard en hebben geen budgettaire impact.

4. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"

Zowel het Vlaams Regeerakkoord als de Beleidsnota Werk 2024-2029 stellen dat er opnieuw een beheersovereenkomst zal worden gesloten tussen de Vlaamse Regering en de VDAB. Dit ontwerpdecreet heeft tot doel om een decretale grondslag te voorzien voor het sluiten en het gebruik van een beheersovereenkomst en de term "beheersovereenkomst" opnieuw in te schrijven in een aantal specifieke bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding".

Voortaan zal de VDAB, naast het jaarlijkse ondernemingsplan, een beheersovereenkomst sluiten waarin de strategische doelstellingen worden opgenomen.

De bepalingen opgenomen in het wijzigingsdecreet kennen geen budgettaire impact.

5. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

De wijzigingen aan het regelgevend kader met betrekking tot alternerende opleidingen, hebben als doel:

- a) het schrappen van het stelsel leren en werken in het decreet aangezien sinds 1 september 2025 de modernisering van het secundair onderwijs uitgerold is, en bijgevolg alle opleidingen binnen het stelsel leren en werken geschrapt zijn. Sinds dat moment was het niet langer mogelijk om leerlingen in te schrijven voor het 'deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd', ook bekend als het stelsel leren en werken;
- b) de toevoeging van een lid aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, namelijk een vertegenwoordiger van de Regionale Technologische Centra, in navolging van de opname van een opdracht voor duaal leren in het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, zoals bepaald door het programmadecreet van 30 juni 2023 houdende bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2023;
- c) enkele tekstuele en technische correcties, die de regelgeving in lijn brengen met de toepassing ervan.

C. Totstandkomingsprocedure

Het voorliggende ontwerp van decreet wordt voorgelegd aan de strategische adviesraden SERV en VLOR (bepalingen inzake alternerend leren), raad van bestuur VDAB (bepalingen inzake beheersovereenkomst VDAB) en aan de Raad Van State.

Bespreking
Repliek SERV
Repliek VLOR
Repliek RvB VDAB
Repliek Raad van State

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet regelt gemeenschaps- en gewestbevoegdheden voor wat betreft de artikelen 4 en 5 inzake sociale inspectie en wat betreft de artikelen 6 tot en met 8 inzake de beheersovereenkomst VDAB, gemeenschapsbevoegdheden op het vlak van het alternerend leren en werken (artikelen 9 tot en met 13) en gewestelijke bevoegdheden (economische migratie (artikel 2) en dienstencheques (artikel 3)).

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel vereist geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat een uitbreiding van de delegatie aan de Vlaamse Regering in het kader van de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid. Het is namelijk de bedoeling dat er bij de risicosectoren ook grensbedragen worden vastgelegd, zodat de zorgvuldigheidsplicht niet van toepassing is op kleinere werken. Hiertoe is het noodzakelijk dat de delegatie wordt uitgebreid, zodat de Vlaamse Regering naast de risicosectoren ook bijkomende voorwaarden kan bepalen. Daarnaast is het correcter om te spreken over risicosectoren- en activiteiten.

Artikel 3

Dit artikel betreft een technische rechtzetting waarbij de strafbepaling, opgenomen in artikel 10quinqüies, 10°, van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen, wordt aangepast aan het gewijzigde artikel 6bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. Daarin werd naar aanleiding van de digitalisering van de dienstencheques met bijhorende afschaffing van de papieren dienstencheques de vermelding van 'vertegenwoordiging van de werknemer om (in casu papieren) dienstencheques te ondertekenen' geschrapt.

Artikel 4

Met dit artikel wordt een technische wijziging aangebracht aan het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, met als doel om de bevoegdheid van de Vlaamse Sociale Inspectie met betrekking tot het Europees Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) afdoende te regelen. De verwijzing naar een Europese verordening die niet langer in voege is, wordt overschreven en aldus geschrapt.

Artikel 5

Dit artikel betreft een technische rechtzetting van de inbreukbepaling, opgenomen in artikel 13/3, §2, 8°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004. In dit artikel staan de woorden 'wetens en willens' nog opgenomen, terwijl hiervoor slechts een boete van sanctieniveau 2 kan worden opgelegd. Er staat bovendien al eenzelfde bepaling, ook met 'wetens en willens', in artikel 13/3, §4, 7° (sanctieniveau 4). Om die reden worden de woorden 'wetens en willens' geschrapt in artikel 13/3, §2, 8°.

Daarnaast gebeurt een technische rechtzetting van de inbreukbepaling, opgenomen in artikel 13/3, §2, 10° van hetzelfde decreet, die wordt aangepast aan het gewijzigde artikel 6bis van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. Daarin werd naar aanleiding van de digitalisering van de dienstencheques met bijhorende afschaffing van de papieren dienstencheques de vermelding van 'vertegenwoordiging van de werknemer om (in casu papieren) dienstencheques te ondertekenen' geschrapt.

Artikel 6

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 7

Dit artikel wijzigt artikel 12 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. In punt 6° wordt de term "beheersovereenkomst" opgenomen.

Er wordt een derde paragraaf toegevoegd die voorziet in een decretale grondslag voor de beheersovereenkomst. De beheersovereenkomst is een overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en de VDAB waarin strategische doelstellingen en de bijbehorende meetbare kritische kern-prestatie-indicatoren worden opgenomen. Het jaarlijkse ondernemingsplan geeft uitvoering aan de beheersovereenkomst en voorziet in operationele doelstellingen en afgeleide kern-prestatie-indicatoren. Een jaarlijkse ondernemingsplan dient bijgevolg beschouwd te worden als een verdere concretisering van de beheersovereenkomst.

De raad van bestuur van de VDAB stelt in samenspraak met de gedelegeerd bestuurder en de algemene directeurs een beheersovereenkomst op. De functie van algemeen directeur wordt vermeld in artikel III. 9, §1 van het bestuursdecreet.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 9

Dit artikel wijzigt artikel 2 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen. Conform artikel 357/5 van de Codex secundair onderwijs mag de Vlaamse Regering de kalender bepalen voor de omzetting van leren en werken naar duaal leren. Deze delegatie heeft verder uitvoering gekregen in artikel 2/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende sommige maatregelen betreffende de modernisering van het secundair onderwijs. Dit betekent dat sinds 1 september 2025 de modernisering van het secundair onderwijs uitgerold is, en bijgevolg alle opleidingen binnen het stelsel van leren en werken geschrapt zijn. Sinds dat moment kunnen er geen leerlingen meer ingeschreven worden in het stelsel van leren en werken, namelijk 'deeltijdse beroepssecundair onderwijs en leertijd'. Voorliggende wijziging geeft hier uitvoering aan.

Artikel 10

Dit artikel wijzigt artikel 2bis van het voormelde decreet. Er wordt een lid toegevoegd aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, namelijk een vertegenwoordiger van de Regionale Technologische Centra, in navolging van de opname van een opdracht voor duaal leren in het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, zoals bepaald door het programmadecreet van 30 juni 2023 houdende bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2023. Er wordt eveneens een definitie toegevoegd van de Regionale Technologische Centra.

Verder wordt het artikel aangepast zodat ook de instantie Regionale Technologische Centra een effectieve en plaatsvervangende vertegenwoordiger aanduidt.

Tenslotte regelt dit artikel dat de vertegenwoordiger van de Regionale Technologische Centra stemrecht heeft over de bevoegdheden in het kader van de alternerende opleidingen, in lijn met het stemrecht van de onderwijskoepels en -netten van het secundair onderwijs, en dat van de vertegenwoordiger van de erkende centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo (de Syntra).

Artikel 11

Dit artikel wijzigt artikel 2 sexies van het voormelde decreet. Ingeval het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en een sectoraal partnerschap regelt dat een sectoraal partnerschap de bevoegdheid heeft om 1) een onderneming te erkennen of de erkenning op te heffen, 2) een onderneming uit te sluiten en 3) de uitvoering van de overeenkomsten tot uitvoering van een alternerende opleiding en een duale opleiding te controleren; dan is het stemrecht over deze bevoegdheden binnen een sectoraal partnerschap beperkt tot de leden van de werkgevers- en werknemersorganisaties. Deze bepaling was enkel van toepassing voor de bevoegdheden in het kader van alternerende opleidingen. Met dit wijzigingsartikel wordt deze logica doorgetrokken voor de bevoegdheden in het kader van duale opleidingen.

Artikel 12

Dit artikel heft het derde lid van artikel 3 van het voormelde decreet op. Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

Artikel 13

Dit artikel wijzigt artikel 19, eerste lid, van voormelde decreet: enerzijds wordt punt 3° van dit artikel aangepast in functie van het schrappen van leren en werken zoals toegelicht bij artikel 9 anderzijds wordt in punt 4° een tekstuele correctie doorgevoerd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR